

MATURITNÍ TÉMATA

Předmět: ZEMĚPIS

Třída: 4. A, 8. P

Školní rok: 2021/2022

1. Geografie jako věda. Kartografie, Sluneční soustava a vesmír, Země - součást vesmíru (*střídání dne a noci, pohyby Země, vznik mapy*).

Pojmy: vrstevnice, kóta, nivelační síť, teodolit, tvar a velikost Země, pohyby Země, Keplerovy zákony, slapové jevy, galaxie, geoid, ekliptika.

2. Atmosféra (*vertikální a horizontální dělení atmosféry, všeobecná cirkulace atmosféry, podnebné pásy Země*).

Pojmy: ozonoféra, troposféra, izoterma, izohyeta, synoptická mapa.

3. Hydrosféra (*malý a velký oběh vody na Zemi, ledovce, mořské proudy, slapové jevy, režim odtoku řek, podzemní vody, druhy jezer podle vzniku*).

Pojmy: artézská vody, povodí, rozvodí, delta, salinita, hlubokomořský příkop, šelf, režim odtoku, izobaty, stalagnát.

4. Litosféra (*endogenní a exogenní síly, sopečná činnost, zemětřesení, druhy pohybů lit. desek, horniny vyvřelé, usazené, přeměněné*).

Pojmy: astenosféra, vrása, příkrov, šelf, fjord, permafrost, sopouch, tsunami.

5. Biosféra (*jednotlivé biomy světa – fauna, flóra daných oblastí, rozmístění biomů v závislosti na podnebí, v závislosti na nadmořské výšce, národní parky*).

Pojmy: kosmopolit, endemit, relik, sukulent, hydrofyt, xerofyt, halofyt, epifyt, macchie, pampa, baobab, KRNAP.

6. Pedosféra, kryosféra (*půdní druhy, půdní typy a jejich rozmístění na Zemi, půdotvorní činitelé, vliv půdních typů na intenzitu zemědělství dané oblasti*).

Pojmy: permafrost, rendziny, podzoly, rekultivace, revitalizace, degradace.

7. Demografie a lidská sídla (faktory ovlivňující rozmístění obyvatelstva na Zemi, velkoměsta světa – dělení dle velikosti, lidské rasy).

Pojmy: mulat, mestic, zambo, migrace, natalita, buddhismus, šintoismus, aglomerace, konurbace, megalopolis, urbanizace.

8. Geografie světového zemědělství, lesní a vodní hospodářství, hospodářské využití světového oceánu (*rozdělení odvětví zemědělství v závislosti na podnebí, půdách, vyspělosti států, význam stěžejních plodin pro člověka, rozdělení oceánů a jejich hospodářské využití v závislosti na charakteru fauny a flóry, podnebí*).

Pojmy: plantáže, extenzivní - intenzivní hospodaření, batáty, maniok, jutovník, kopra, mahagon.

9. Geografie dopravy, geografie světového průmyslu (*jednotlivé druhy dopravy ve světě, rozmístění dopravy na základě činitelů, které toto ovlivňují, odvětví průmyslové výroby světa, největší naleziště energeticky významných surovin, alternativní zdroje energie, faktory ovlivňující rozmístění průmyslu ve světě*).

Pojmy: Eurotunel, Seikan, trajekt, rozchod kolejí, zubačka, dálnice, šelf, geotermální, solární zdroje energie, rafinerie, tanker, bauxit.

10. Austrálie (Nový Zéland) a Oceánie a Antarktida (*obecně geografická charakteristika – poloha, povrch, vodstvo, hospodářská charakteristika jednotlivých států, oblastí*).

Pojmy: Velký bariérový útes, kiwi, koala, eukalypty, Edmund Hillary, Maorové, artézské studny, creek, mrazová poušť, R. Amundsen, R. Scott, stanice Vostok.

11. Ruská federace (*obecně geografická charakteristika – poloha, povrch, vodstvo, hospodářská charakteristika jednotlivých států, oblastí*).

Pojmy: Elbrus, Ključevskaja, Čečensko, Kuzbas, BAM, Kreml, Krym, Bajkal, Kamčatka, Sachalin, Archangelsk.

12. Severní Amerika (*obecně geografická charakteristika – poloha, povrch, vodstvo, hospodářská charakteristika jednotlivých států, oblastí*).

Pojmy: Labrador, Quebec, Aleuty, Niagara, Miami, Yukon, sv. Vavřinec, Newfoundland, Winnipeg, Dallas, Vancouver, Nové Skotsko.

13. Latinská Amerika (*obecně geografická charakteristika – poloha, povrch, vodstvo, hospodářská charakteristika jednotlivých států, oblastí*).

Pojmy: Ohňová země, Inkové, Aztékové, Patagonie, Panama, Barbados, Maracaibo, Manaus, Titicaca, Tehuantepecká šíje, Yucatan, Chimborazo.

14. Afrika (*obecně geografická charakteristika – poloha, povrch, vodstvo, hospodářská charakteristika jednotlivých států, oblastí*).

Pojmy: Sahel, Atlas, vádí, duny, Džibuti, Zanzibar, Asuán, Casablanca, Suez, Uhuru.

15. Jihovýchodní Asie a Jižní Asie *(obecně geografická charakteristika – poloha, povrch, vodstvo, hospodářská charakteristika jednotlivých států, oblastí).*

Pojmy: Sumatra, Kuala Lumpur, Myanmar, Kalimantan, Srí Lanka, Bali, Kalkata, Commonwealth, Kašmír, Ganga.

16. Východní Asie *(obecně geografická charakteristika – poloha, povrch, vodstvo, hospodářská charakteristika jednotlivých států, oblastí).*

Pojmy: Fudžisan, sakura, rikša, Hirošima, Tibet, Gobi, Seikan, Kurošijo, Mandžusko, Jokohama.

17. Jihozápadní Asie a střední Asie *(obecně geografická charakteristika – poloha, povrch, vodstvo, hospodářská charakteristika jednotlivých států, oblastí).*

Pojmy: Kuvajt, Mezopotámie, Persie, Kartágo, Gíza, Palestina, Jordán, Katar, Nafúd, hinduismus, Pandžáb, Kašmír, Mahátma Gandhí.

18. Jižní Evropa *(obecně geografická charakteristika – poloha, povrch, vodstvo, hospodářská charakteristika jednotlivých států, oblastí).*

Pojmy: korida, Andalusie, Meseta, Baskové, Vesuv, Pisa, Kalábrie, Stromboli, Dolomity, Rodos, Korint, Pireus

19. Jihovýchodní a východní Evropa *(obecně geografická charakteristika – poloha, povrch, vodstvo, hospodářská charakteristika jednotlivých států, oblastí).*

Pojmy: Dalmácie, Rodopy, Transylvánie, Plitvická jezera, Korčula, Dinárský kras, Dráva, Kosovo.

20. Západní a severní Evropa *(obecně geografická charakteristika – poloha, povrch, vodstvo, hospodářská charakteristika jednotlivých států, oblastí).*

Pojmy: Falklandy, Oxford, Dover, Shetlandy, Orkneje, Temže, Lochnes, Valoni, Haag, polder, gouda, eidam, fjordy, Špicberky, Faerské ostrovy, Bergen, Hekla, Volvo, Legoland.

21. Střední Evropa *(obecně geografická charakteristika – poloha, povrch, vodstvo, hospodářská charakteristika jednotlivých států, oblastí).*

Pojmy: puszta, Spiš, Tokaj, Nezider, TANAP, Kriváň, Gdaňsk, Pomořansko, Lužice, Slezsko, celiny.

22. Česká republika - reliéf, podnebí.

Pojmy: Špičák, srážkový stín, moravské úvaly, Milešovka, Říp, Macocha.

23. Česká republika - hydrologie, půdní typy a druhy, životní prostředí.

Pojmy: Bezdrev, Slapy, Nové Mlýny, podzoly, Vincentka, Punkva.

24. Česká republika - obyvatelstvo, vývoj dopravy, zahraniční obchod, cestovní ruch.

Pojmy: národnostní menšiny, věková pyramida, památky Prahy, Písek, Hluboká, Karlovy Vary, Věstonice.

25. Česká republika - nerostné suroviny, průmysl, zemědělství, náš kraj v současnosti.

Pojmy: rekultivace, kaolín, Dalešice, Temelín, Radegast, Škoda, ETA, BARUM.

V Bohumíně 3. září 2021

Schválil: PaedDr. Miroslav Bialoň, v.r.

